

Костирко А. Г.

*Канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
kosturkoa@gmail.com*

Гаврилюк Р. І.,

*магістр спеціальності 8.03050901 “Облік і аудит”,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
gavrromka086@gmail.com*

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Проведено оцінку сучасного стану забезпеченості основними засобами підприємств аграрного сектору. На основі виявлених проблемних аспектів обґрунтовано пріоритетні напрями підвищення ефективності використання основних засобів аграрними підприємствами.

Ключові слова: аграрні підприємства, основні засоби, відтворення основних засобів, джерела фінансування, життєвий цикл підприємства, ефективність

Основним проблемним аспектом збільшення виробництва продуктів землеробства і тваринництва є оптимальне поєднання резервів і чинників економічного зростання на основі техніко-технологічного переозброєння та інвестиційного забезпечення аграрних підприємств. Досягти позитивних результатів в аспекті вирішення наявних проблем можливо на основі значного підвищення економічної ефективності використання основних виробничих засобів та розширення шляхів залучення інвестицій на їхнє оновлення з урахуванням економічної ефективності наявних технічних засобів і устаткування.

Сучасний стан забезпеченості аграрних підприємств основними засобами характеризується такими проблемними аспектами: кількість списаної техніки перевищує кількість придбаної більш ніж у 5 разів; скорочуються можливості власних джерел оновлення й поповнення машинно-технологічного парку у зв’язку із необхідністю покриття операційних витрат; недостатність ефективності державних програм підтримки технічного забезпечення аграрного сектору економіки; неможливість вітчизняного машинобудування у повному обсязі забезпечити потреби аграрного сектору у техніці.

За результатами дослідження визначено, що джерелами фінансування відтворення основних засобів є: власні фінансові ресурси у частині чистого прибутку і амортизаційного фонду; залучені фінансові ресурси; інвестиційні ресурси. Існуючі альтернативи відтворення основних засобів необхідно розглядати з врахуванням фінансового стану і можливостей аграрних підприємств. Питання придбання сільськогосподарської техніки фінансово-стійкими аграрними підприємствами не є проблемним. Якщо підприємство володіє достатнім обсягом фінансових ресурсів, то це спрощує процес відтворення основних засобів і дозволяє диктувати свої умови у процесі придбання сільськогосподарської техніки на ринку. Однак не кожен товаровиробник здатний придбати нову техніку. За такої ситуації можливим напрямом вирішення даного питання є організація вторинного ринку

сільськогосподарської техніки, зокрема зарубіжного виробництва, який дозволяє аграрним підприємствам купувати не нову, однак придатну техніку за більш доступною ціною.

Поряд із забезпеченістю основними засобами актуальним залишається питання ефективного їх використання аграрними підприємствами. Підвищення ефективності використання основних засобів позитивно відображається на фінансових результатах аграрних підприємств за рахунок: збільшення виробництва продукції, зниження її собівартості, поліпшення якості продукції, збільшення балансового прибутку.

В аграрній галузі виділено інтенсивні та екстенсивні напрями використання основних засобів, які повинні враховувати особливості сільськогосподарського виробництва і життєвий цикл аграрного підприємства (рис. 1).

Рисунок 1. Напрями підвищення ефективності використання основних засобів аграрних підприємств

Джерело: розроблено авторами із використанням [1]

Багаторічна практика свідчить про те, що тільки кількісне нарощування розмірів основних засобів не завжди призводить до бажаної ефективності їх використання. Подальше збільшення розмірів основних засобів повинно супроводжуватися раціоналізацією їх структури, встановленням пропорційності між всіма засобами праці, а також різними їх групами і видами.

Важливим з точки зору ефективності використання основних засобів є вдосконалення технологій виробництва продукції. Інтенсивні технології сільськогосподарського виробництва сприяють більш ефективному використанню машин, продуктивної худоби, будівель, що веде до зростання виробництва продукції і, отже, віддачі виробничих основних засобів. Поряд із зазначеними напрямками підвищення ефективності використання основних засобів не менш важливим є врахування людського чинника. Матеріальна зацікавленість працівників, в основі якої лежать форми власності на засоби виробництва, виступає в якості основного стимулу господарського ставлення працівників до машин, обладнання, продуктивної, робочого худоби та інших засобів праці.

Комплексне застосування в практиці аграрними підприємствами результатів дослідження сприятиме покращенню їх забезпеченості основними засобами, поліпшенню їх стану та складу, підвищенню економічної ефективності використання.

Список використаних джерел:

1. Ларка М. І. Резерви підвищення ефективності використання основних засобів підприємства / М. І. Ларка, Д. О. Горжій // Вісник НТУ “ХП”. – 2013. – № 22 (995). – С. 38-43.

A. Kostyrko, R. Gavrilyuk. Modern state and prospects of increase of efficiency of use of fixed assets of agricultural enterprises.

Summary

The assessment of the current state of security of fixed assets in agricultural enterprises. Based on the identified problem areas it justifies priority directions of increase of efficiency of use of fixed assets in agricultural enterprises.

Keywords: agricultural enterprises, the main means of reproduction of fixed assets, sources of financing, the life cycle of the enterprise, efficiency